

Dzień Amerykański

Muzeum POLIN (Warszawa), 10 maja 2022 (wtorek)

Jednodniowy program, otwarty dla publiczności, objęty patronatem Ambasady USA w RP – realizowany w kontekście 40. rocznicy KARTY. Celem wydarzenia jest przedstawienie relacji polsko-amerykańskich w latach 1917–2022, w szczególności skupiających się na roli Stanów Zjednoczonych w odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 roku, wspieraniu demokratycznego wymiaru polskiej państwowości, a obecnie – obronie pokoju. Punktem odniesienia będą m.in.: *Deklaracja Podziwu i Przyjaźni dla Stanów Zjednoczonych (1926)*, publikacja *Lobbyści. Zachodni rzecznicy polskiej niepodległości* (z głównym udziałem świadectw amerykańskich), przyjęcie Polski do NATO (1999), obecna wojna w Ukrainie.

Godz. 12.00 – uroczyste otwarcie Dnia Amerykańskiego

- wystąpienia przedstawicieli współorganizatorów: James Wolfe, radca ds. prasy i kultury Ambasady USA; Zygmunt Stępiński, dyrektor Muzeum POLIN
- prezentacja przesłania inauguracyjnego Anne Applebaum
- Zbigniew Gluza, prezes Ośrodka KARTA: ogłoszenie planu programu polsko-amerykańskiego 2022–26

Godz. 12.00–16.00 – cykl równoległych zdarzeń

Blok Edukacja dla demokracji

Program spotkań (1 piętro):

Sala konferencyjna A:

- 12.00–12.45 Zuzanna Schnepf-Kołaczkiewicz, Grzegorz Kołaczkiewicz
Deklaracja Podziwu i Przyjaźni dla Stanów Zjednoczonych / Polish Declarations of Admiration and Friendship for the United States
- 13.00–13.45 prof. Paweł Frelik (OSA UW)
U.S. Witch Corps – o amerykańskich ideałach i kulturze zwanej kiedyś popularną / U.S. Witch Corps – American Ideals and Culture Previously Known as Popular
- 14.00–14.45 prof. Agnieszka Graff (OSA UW)
Amerykańskie wojny kulturowe / The American Culture Wars
- 15.00–15.45 dr Zachary Mazur (POLIN)
Dwie historie, jedna wielka postać: amerykańskie i europejskie wizje Wilsona / Two Histories, One Historic Figure: American vs. European Visions of Woodrow Wilson

Sala konferencyjna B:

- 12.30–13.15 Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta
Turning nations into people – stypendia Programu Fulbrighta / Turning nations into people – Fulbright Program awards
prowadzenie:
Patrycja Donaburska, Starsza Specjalistka ds. Programów, doradczynie Education USA
Marta Mikłaszewicz – absolwentka Fulbrighta
Courtney Blackington – stypendystka Fulbrighta
- 13.30–14.15 Fundacja Kościuszkowska Polska
Fundacja Kościuszkowska – inwestycje w edukację i naukę w kontekście wyzwań przyszłości – programy stypendialne, grantowe i edukacyjne / The Kosciuszko Foundation – investment in education and science for challenging future – scholarship, grant and educational programs
prowadzenie:
Aleksandra Kujawska, Emilia Gromadowska
- 14.30–15.15 Harvard Club of Poland / MIT Club of Poland
Studia w USA / Study in the USA – panel
Marta Byczkowska (MIT)
Agata Mazurowska-Rozdeiczner (Harvard)
Wojciech Walniczek (Harvard)
Robert Socha (Harvard) – moderator

Wydarzenia otwarte

Audytorium:

Godz. 14.00 – pokaz filmu *Pułkownik House* (film dokumentalny Discovery Channel, 45 min.)

Edward Mandell House to postać, której i Polska, i Europa ma wiele do zawdzięczenia. Był zaufanym doradcą amerykańskiego prezydenta Woodrowa Wilsona i przyjacielem Ignacego Jana Paderewskiego. Choć pozostawał w cieniu, miał olbrzymi wpływ na strategię polityczną Stanów Zjednoczonych w okresie I wojny światowej oraz po jej zakończeniu. Dzięki niemu na mapę powróciły takie państwa jak Polska, Serbia, Czechosłowacja i kraje nadbałtyckie. Obecnie House jest postacią niemal zapomnianą, mimo że jego wpływ na kształt Europy po I wojnie światowej był olbrzymi.

Godz. 14.50–15.35 – *Rola Amerykanów w odzyskaniu przez Polskę niepodległości* – panel z udziałem Jacka Stawiskiego (autora filmu *Pułkownik House*) i dr. Andrzeja Turkowskiego, redaktora książki *Lobbyści. Zachodni rzecznicy polskiej niepodległości*

prowadzenie: dr Michał Przeperski (Muzeum Historii Polski)

Foyer Audytorium:

Godz. 12.00–16.00

- stanowiska informacyjne partnerów i organizatorów wydarzenia: Ambasada USA, Polsko–Amerykańska Komisja Fulbrighta, Dom Spotkań z Historią, Fundacja Kościuszkowska Polska, Harvard Club of Poland, MIT Club of Poland, Muzeum POLIN, Ośrodek KARTA, Ośrodek Studiów Amerykańskich UW, Polsko–Amerykańska Fundacja Wolności w ramach programów edukacyjnych, QWED, Dom Kultury Stare Babice i Stowarzyszenie Park Kulturowy Transatlantycka Radiotelegraficzna Centrala Nadawcza, Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej
- kiermasz wydawnictw dotyczących relacji polsko–amerykańskich, w tym prezentacja publikacji *KARTY: Lobbyści*, Kenneth Malcolm Murray *Skrzydła nad Polską*, Virgilia Sapieha *Amerykańska księżna*, Dorothy Adams *Amerykańska Polka*
- wystawa *From Poland with Love*, przygotowana we współpracy z Domem Spotkań z Historią, przedstawiająca historię stosunków polsko–amerykańskich po I wojnie światowej
- wystawa *Babice Transatlantic Radio-Station*, poświęcona jednej z głównych strategicznych inwestycji II Rzeczypospolitej, która powstała dzięki współpracy polsko–amerykańskiej
- wystawa i punkt dostępu do skomputeryzowanych danych *Deklaracji Podziwu i Przyjaźni dla Stanów Zjednoczonych*

Godz. 16.30–21.00 – część zamknięta dla publiczności (obowiązują zaproszenia)

Godz. 16.30–18.00 – *Racje demokracji – polsko–amerykańska debata o wspólnej obronie pokoju* – z udziałem: Anne Applebaum, Ambasadora Piotra Łukasiewicza, Ambasadora Janusza Reitera, Ambasadora Thomasa Simonsa, Eugeniusza Smolara, Ambasadora Polski przy ONZ Krzysztofa Szczerskiego (część wystąpień w przekazie telewizyjnym);

prowadzenie: Jacek Stawiski

Godz. 18.00 – wystąpienie Ambasadora Stanów Zjednoczonych w Polsce Marka Brzezinskiego

Godz. 18.15–18.45 – wystąpienia przedstawicieli Partnerów: Zbigniew Gluza (prezes Ośrodka KARTA), Marian Turski (Muzeum POLIN), Marianna Hajdukiewicz (dyrektorka programowa Polsko–Amerykańskiej Fundacji Wolności), Justyna Janiszewska (dyrektorka Polsko–Amerykańskiej Komisji Fulbrighta), Grażyna Czetwertyńska (prezeska Fundacji Kościuszkowskiej Polska), Grzegorz Kość (dyrektor Ośrodka Studiów Amerykańskich), Shawn Rantas (dyrektorka programu WISŁA w Raytheon Missiles & Defense), Grażyna Żebrowska (dyrektorka Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej), Agata Mazurowska–Rozdeiczner (prezeska Harvard Club of Poland) i inni

Godz. 19.00–19.30 – koncert muzyki jazzowej w wykonaniu duetu: Stan Breckenridge i Basia Gąsienica Giewont

Godz. 19.30 – bankiet

Organizatorzy i Partnerzy

Organizator:

Współorganizatorzy:

AMBASADA
STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI

Główny partner wydarzenia:

Partnerzy:

Główny patron medialny:

Patroni medialni:

www.40lat.karta.org.pl